

El bon ús de la bicicleta a l'Educació Primària

Educació Viària

Universitat Autònoma
de Barcelona

Treball Final de Grau

Grau d'Educació Primària

Juny 2015

Autora: Míriam Castellà Gorjón

Tutora: Montserrat Rodríguez Parrón

Índex

0. Resum	3
Català	3
Castellà	3
Anglès	3
1. Introducció i definició del projecte.....	4
2. Marc teòric	6
Definició de l'educació viària	6
La bicicleta avui dia.....	6
Normes bàsiques de la bicicleta	7
3. Context del centre	9
4. Proposta de la intervenció.....	11
4.1 Objectius didàctics d'aprenentatge.....	11
4.2 Competències bàsiques	12
4.3 Metodologia	12
4.4 Activitats	13
4.5 Disseny de l'avaluació.....	16
5. Avaluació.....	19
6. Conclusions/ Propostes de millora	22
7. Consideracions finals	23
8. Referències bibliogràfiques	25
Annexos	26
I. Avaluació d'entrada.....	26
II. Vídeo d'exemple sobre l'educació viària.....	28
III. Vídeo introductori de les normes bàsiques dels ciclistes.....	28
IV. Fitxa treball en grup (preparació vídeo).....	29
V. Coavaluació i autoavaluació del treball en equip	30
VI. Graella per avaluar la gravació	32
VII. Avaluació de sortida	33
VII. Fotos de la unitat didàctica	35
Sessió 1	35
Sessió 2	36

Sessió 3	37
Sessió 4	38
IX. Exemples de guions realitzats pels infants.....	39

0. Resum

Català

Aquest treball tracta sobre l'educació viària a les escoles i, més concretament, pretén incidir sobre l'ús que fan els infants de la bicicleta. Primerament, s'exposa un marc teòric per tal de contextualitzar el tema i apropar-nos a la realitat del moment. En segon lloc, es presenta una proposta d'intervenció de quatre sessions de durada. Tot seguit, es fa una valoració de la implementació de la unitat didàctica a una escola de Barcelona i s'ofereixen algunes propostes de millora o conclusions. Per últim, cal destacar que l'objectiu fonamental d'aquest treball és millorar els hàbits dels infants per tal d'augmentar la seva seguretat i aconseguir que es converteixin el dia de demà en uns ciutadans responsables.

Castellà

Este trabajo trata sobre la educación viaria en las escuelas y, más concretamente, pretende incidir sobre el uso que hacen los niños/as de la bicicleta. Primeramente, se expone un marco teórico con tal de contextualizar el tema y acercarnos a la realidad del momento. En segundo lugar, se presenta una propuesta de intervención de cuatro sesiones de durada. Seguidamente, se hace una valoración de la implementación de la unidad didáctica en una escuela de Barcelona y se ofrecen algunas propuestas de mejora o conclusiones. Por último, es necesario destacar que el objetivo fundamental de este trabajo es mejorar los hábitos de los niños/as con el fin de aumentar su seguridad y conseguir que se conviertan el día de mañana en unos ciudadanos responsables.

Anglès

This project is based on the road safety education in the schools and more specifically, aims to influence in the children's' use of the bicycle. First of all, there is a theoretical framework in order to contextualise the topic and get closer to nowadays reality. Secondly, we can find a teaching unit of a four session's length. Next, there is an evaluation of its implementation in a school from Barcelona and there are as well some proposals for improvements. Finally, I would like to point out that the main objective of this project is improving the kids' habits in order to increase their security and achieve that they become future responsible citizens.

1. Introducció i definició del projecte

Sens dubte, cada dia hi ha milions de persones que es mouen d'un lloc a un altre, ja sigui per motius laborals, d'estudis o d'oci. La mobilitat és un fenomen característic de la nostra societat que creix any rere any. Així doncs, en un món com l'actual, l'educació viària esdevé fonamental per tal de poder complir el requisit més important: la seguretat.

Com tots sabem, avui dia continua la moda entre la canalla de circular en bicicleta. Cada matí és fàcil veure un bon grapat d'infants dirigint-se a l'escola amb aquests vehicles. Aquest fet l'hauríem de considerar molt positiu ja que és una manera de fer esport i per tant, un hàbit saludable. Però, estem segurs que aquests nens i nenes estan preparats per circular? Saben com haurien d'actuar per tal de no patir riscos innecessaris?

La responsabilitat que els infants d'avui dia -futurs ciutadans de la nostra societat- adquireixin els coneixements, els hàbits i les actituds apropiades és de diversos agents educatius. Primerament de la pròpia família, ja que els adults sempre hauríem de poder ser un bon exemple o referent per a ells. En segon lloc de l'escola, en la qual tots aquests valors s'inclouen actualment com a continguts educatius del currículum, pel fet que es considera que formen part del desenvolupament integral dels alumnes. Per últim, també caldria destacar el paper de l'educació no formal, a més del que pugui tenir l'autoescola o l'entorn laboral, un cop aquests nens i nenes es facin més grans.

Com a futurs mestres, hem volgut centrar aquest Treball de Fi de Grau en l'agent educatiu de l'escola, establint com a objectiu principal augmentar la seguretat dels infants. Concretament, s'ha volgut focalitzar l'atenció en l'ús de la bicicleta. Per començar, s'estableix un marc teòric on podeu trobar la concepció d'educació viària de la que partim, la contextualització i l'estat de rellevància que té el tema a tractar i la informació bàsica sobre les bicicletes que es pretén que els alumnes assoleixin amb el disseny de la seqüència didàctica que més endavant es presentarà. Un cop establerta la part més teòrica de la recerca, trobem la contextualització de l'escola on s'ha dut a terme una proposta didàctica de quatre sessions, la qual podeu consultar just a continuació. Tot seguit, es fa una valoració de la implementació de les sessions, a més

d'oferir-se algunes propostes de millora o conclusions. Per acabar, s'esmenten algunes consideracions finals en relació a l'aprenentatge i la utilitat que ha aportat la realització d'aquest treball, així com les referències bibliogràfiques emprades pel seu desenvolupament.

2. Marc teòric

Definició de l'educació viària

En primer lloc, cal concretar què és el que entenem com a educació viària. El Servei Català de Trànsit (2003: 5) la defineix com “tota acció educativa que té com a objectiu el desenvolupament de coneixements, habilitats i comportaments necessaris per relacionar l'entorn de les persones amb la problemàtica del trànsit. La seva finalitat és reduir la taxa d'accidentalitat el màxim possible, generant hàbits de conducta segura. D'altra banda, intenta aconseguir que els nens i nenes participin del trànsit d'una manera activa, més responsable i, conseqüentment, tinguin menys accidents.”

La bicicleta avui dia

Tal i com esmenta la fundació Mapfre (2012), “cada dia es fomenta més l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport per la seva economia i sostenibilitat, com a esport i com una forma de relació social. Per aquest motiu és imprescindible conèixer tant la realitat de l'entorn pel que ens movem com les precaucions i mesures de seguretat que s'han de prendre abans i durant l'ús de la bicicleta.”

Concretament, segons indica el darrer Baròmetre de la bicicleta (2014:11), “a Catalunya un 56,8% de la població disposa d'una bicicleta per a ús personal i un 44,5% són usuaris de la bicicleta amb alguna freqüència.” A més, exposen que els homes i els menors de 25 anys són els que en fan un major ús. Tenint present que les dades mostren una tendència positiva evident de l'ús de la bicicleta per a desplaçaments quotidians, el Departament de Territori i Sostenibilitat està treballant en diverses línies d'actuació per potenciar l'ús de la bicicleta:

- Nous projectes de carrils bici i vies verdes.
- Mesures per a promoure la intermodalitat.
- Augment de la seguretat de les bicicletes gràcies a la creació de nous senyals a la carretera.
- Creació i divulgació d'estudis i bones pràctiques en relació al món de la bicicleta així com l'arranjament de congressos bianuals de la bicicleta.
- Recolzament al desenvolupament de la xarxa cicloturística de Catalunya.

Tanmateix, també cal tenir present que tal i com esmenta el Servei Català de Trànsit (2003:5), “els accidents de trànsit són la primera causa de mortalitat infantil. En els països de l’Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE) el 41% de les víctimes mortals entre nens de menys de 14 anys es deu a accidents de circulació: en dos casos de cada tres, el nen era ciclista o vianant i, en el tercer, passatger d’automòbil.”

Així doncs, són precisament aquestes dades les que han comportat que les administracions intentin buscar mecanismes per intentar reduir els accidents de trànsit, especialment aquells que tenen efecte sobre la població més jove. La proposta d’intervenció que es presenta a continuació pretén també col·laborar en la quarta línia d’actuació del Departament que fa referència a la creació i divulgació d’estudis i bones pràctiques en relació al món de la bicicleta i comparteix l’objectiu de intentar pal·liar els accidents. És important aconseguir que s’assoleixin els hàbits des de ben petits perquè és d’aquesta manera que els interioritzaran i, per tant, perduraran en l’edat adulta.

Normes bàsiques de la bicicleta

Les normes que un ciclista ha de tenir present per circular són moltes i algunes d’elles força complexes d’entendre per a un infant. Per aquesta raó, basant-se en la guia de la Direcció General de Trànsit (2009), s’han adaptat les que s’han considerat més essencials.

Primerament, cal destacar la importància de portar un casc per tal d’evitar fer-nos mal al cap en cas de patir una caiguda. Sobretot en el cas dels infants és molt fàcil que puguin caure ja que encara estan aprenent a muntar correctament i els agrada molt jugar.

En segon lloc, s’ha de tractar i explicar degudament el lloc més adient per on han de circular els ciclistes. Sempre que hi hagi carril bici, s’ha d’anar per aquest últim, ja que així no molestem a ningú ni ens molesten. En zones on no es disposi de carril bici, tenim dues opcions (en el cas dels infants als que s’adreça la unitat didàctica). Com que encara són prou petits (8 anys), se’ls permet circular per la vorera, sempre i quan

vagin lluny dels edificis. També, però, poden circular per la carretera, si van amb un adult i mostren ja força agilitat per muntar en bicicleta.

Tot seguit, hem de tenir en compte que a les bicicletes dissenyades per una persona, no està permès portar a un altre passatger (excepte si disposéssim d'un seient addicional homologat). Per tant, els nens i nenes han de tenir clar que no poden portar a ningú a la seva bicicleta per molt petit que sigui, ja que pot provocar que es perdi l'equilibri i caiguin tots dos.

Sens dubte, un altre dels temes clau és el coneixement i la interpretació dels semàfors i senyals. Cal incidir en el significat dels tres colors que pot tenir un semàfor: vermell, verd i ambre. A més a més, considero adient tractar el significat de quatre dels senyals de trànsit que més els poden afectar com a ciclistes: l'stop, el cedi el pas, el senyal que indica que és un carril bici i, per últim, el que ens informa que està prohibit que circulin bicicletes.

A banda de tot això, també es mostrarà la manera d'informar al vehicle de darrera del què pensem fer a continuació, per tal d'evitar que xoquem. Caldrà emfatitzar que la mà dreta sempre la deixarem al manillar per dirigir, mentre que amb l'esquerra, indicarem les maniobres. En cas de voler girar a l'esquerra, estirarem horitzontalment el braç esquerra. En cas de voler girar a la dreta, estirarem cap a dalt el braç esquerra. I, en cas de voler frenar, estirarem cap a baix el braç esquerra.

Per últim, la circulació de nit. Cal explicar que anar amb bicicleta de nit és més perillós que anar-hi de dia, ja que a la resta de vehicles els costa més veure'ns. Per aquest motiu, s'introduiran com a mesures necessàries portar una armilla reflectant, a més d'unes llums al davant i al darrera de la bicicleta.

3. Context del centre

L'escola Can Fabra és una institució pública situada a Barcelona, concretament al centre del barri de Sant Andreu del mateix districte.

Cal destacar que el centre escolar encara es tracta d'un projecte en construcció, ja que l'edifici definitiu encara s'està construint i el Projecte Educatiu també l'estant

acabant de realitzar entre tot l'equip humà. Les principals línies o estratègies metodològiques que el defineixen són el treball per projectes (desenvolupat sobretot per l'àrea de Coneixement del medi social, natural i cultural), el gust per la lectura (estimulat no només des de l'escola, sinó també per algunes visites a la biblioteca del barri), els tallers (on aprenen d'una manera més lliure i manipulativa aspectes sobre les arts o les ciències), un projecte de filosofia anomenat 3-12 i de gestió mental (pretén reforçar les habilitats de pensament i diàleg), l'organització en Espais i Racions (per tal de desenvolupar principalment les llengües i les matemàtiques, però també la informàtica o l'educació visual i plàstica), l'ús funcional de l'anglès des de P3 i, per últim, la incorporació de les TIC a l'aula.

Així, el centre vol promoure la formació d'alumnes actius, amb bones competències emocionals i amb el desenvolupament de valors com la solidaritat, l'esforç, la responsabilitat, el respecte o la il·lusió. Emfatitzen també molt que pretén ser actiu, en el sentit que sigui capaç de provocar en els seus alumnes una actitud davant del món, fet pel qual trobo convenient la meva seqüència didàctica.

D'altra banda, en general l'índex d'alumnes nouvinguts és molt baix. La gran majoria són infants provinents de famílies de classe mitjana del mateix barri. Així, tot i que l'escola està molt ben comunicada amb transport públic –disposa d'una parada d'autobús just al davant i d'una parada de metro a tan sols 400 metres- la major part d'alumnes no tenen la necessitat d'agafar el transport públic o venir en cotxe. En canvi,

sí que es pot observar una gran quantitat de famílies que decideix accedir-hi en bicicleta. És precisament per aquesta raó que crec apropiada desenvolupar-hi aquesta intervenció.

A més a més, dona la casualitat que justament en aquesta època la guàrdia urbana ha fet una visita a l'escola per tal d'explicar-los les normes viàries que han de tenir en compte els vianants. Tanmateix, no s'ha tractat gens el tema de les bicicletes. Així, s'intentarà aprofitar i relacionar aquesta mancança amb la nostra intervenció.

Malgrat que els alumnes amb els que es desenvoluparà seran de tercer curs i, per tant, la majoria encara no van sols a l'escola, considero que si volem aconseguir uns bons resultats cal començar a conscienciar-los des de ben petits. A més, també m'he adonat que sovint quan circulen amb les famílies tampoc ho fan de manera adequada: alguns no porten casc, circulen per on no toca quan no hi ha carril bici, etc. Així doncs, penso que conscienciar als petits de la família pot ser una bona manera de millorar alhora l'actuació dels grans.

4. Proposta de la intervenció

La unitat didàctica exposada a continuació pretén treballar aspectes relacionats amb la mobilitat segura dels infants com a ciclistes. Cal dir que aquesta intervenció ha estat dissenyada a partir d'una detecció de necessitats que s'ha explicat anteriorment a l'apartat de context i que les activitats proposades pretenen ser motivadores i contextualitzades per als discents. El que s'espera a l'acabar la implementació és que els alumnes siguin conscients de les conseqüències que poden tenir les seves accions, per tal de millorar els seus hàbits i així poder augmentar la seva seguretat. Per acabar, vull comentar que tot i que ha estat pensada per realitzar-se a tercer i dins de les àrees de coneixement del medi i educació física d'una escola en concret de Barcelona, crec que és perfectament útil i adaptable a qualsevol altre centre que presenti unes necessitats semblants.

4.1 Objectius didàctics d'aprenentatge

Primerament, presentem els objectius generals i específics que es pretenen amb la implementació d'aquesta seqüència didàctica:

Objectius generals:

- Ser conscients del risc de no actuar segons les normes de l'Educació Viària.
- Crear la necessitat de respectar les normes i senyals viàries i el sentit de responsabilitat per la pròpia seguretat i per la convivència amb els altres.
- Assolir i millorar els hàbits com a ciclistes per tal d'augmentar la seva seguretat.

Objectius específics:

- OA1: Conèixer la normativa bàsica en referència als conductors de bicicletes.
- OA2: Entendre i saber interpretar les diferents senyals que ens afecten com a ciclistes.
- OA3: Reflexionar les causes que provoquen els mals hàbits o comportaments viaris i relacionar-los amb els riscos.
- OA4: Aprendre a expressar-nos correctament de forma oral i escrita per a transmetre fets i/o coneixements.

- OA5: Elaborar un vídeo que resumeixi tot el que s'ha après i que es pugui compartir amb altres escoles.

4.2 Competències bàsiques

Tot i que una unitat didàctica que tracta un tema tan global i rellevant com és el bon ús de la bicicleta en els infants, contribueix evidentment a moltes de les competències bàsiques¹, s'ha considerat que cal destacar-ne la seva principal contribució a quatre d'elles:

- **Competència social i ciutadana:** al llarg de la unitat didàctica es fomenta el diàleg i la conversa per aprendre conjuntament, l'acceptació de les normes de convivència d'acord amb els valors democràtics i l'adquisició de coneixements, habilitats i actituds que portaran als alumnes a ser capaços de prendre decisions i responsabilitzar-se dels seus actes.
- **Competència en el coneixement i interacció amb el món físic:** es pretén que els alumnes adoptin responsabilitat i prenguin consciència dels riscos que podem fer córrer als altres i a un mateix.
- **Competència comunicativa lingüística i visual:** es treballen les habilitats orals (realització del vídeo, posades en comú...), les habilitats d'escriptura (per exemple, a través del guió que es fa com a treball grupal) i es complementa amb el llenguatge audiovisual.
- **Competència d'autonomia i iniciativa personal:** al final de la intervenció els alumnes hauran hagut d'assolir valors com la responsabilitat, l'autocrítica, el coneixement d'un mateix, etc.

4.3 Metodologia

La seqüència d'activitats que es presenta a continuació pretén ser implementada des de les àrees de coneixement del medi natural, social i cultural (primera, segona i tercera sessió) i des d'educació física (última sessió de la gravació). A grans trets, els objectius que s'han volgut promoure són crear la necessitat de respectar la normativa gràcies a

¹ Basat en http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/c54ef8e6-58a5-4e21-9987-35144cbb88b9/competencies_pri.pdf

la conscienciació del risc i millorar els hàbits dels infants. El producte final és la gravació d'un vídeo amb tot el coneixement assolit.

Concretament, en aquest projecte es desenvolupa una unitat didàctica d'educació viària dirigida a tercer de primària, la qual inclou objectius, competències, metodologia, activitats i avaluació.

La metodologia utilitzada a les diferents sessions pretén ser activa (pel que fa als alumnes) i diversa (en referència a les activitats). Per aquesta raó, s'han dissenyat activitats segons diferents organitzacions. D'una banda, trobem activitats que es realitzen amb tot el grup classe, com ara la primera sessió d'introducció i detecció d'idees prèvies, els visionats dels vídeos o les posades en comú. D'altra banda, hi ha activitats que es realitzen en treball per equips heterogenis, com ara la part en què cada grup es converteix en encarregat del contingut i el disseny d'una part del vídeo. I, per últim, també es considera el treball individual, principalment a les avaluacions d'entrada i de sortida.

Així doncs, s'observa que mitjançant les diferents activitats sobretot s'intenta promoure la participació i la creativitat. De totes maneres, a través fonamentalment dels debats que es fomenten a classe sobre els hàbits de conducta, també es pretén potenciar en l'alumnat el seu esperit crític.

Finalment, des del punt de vista metodològic, també caldria esmentar la següent limitació. El fet que la gravació final es realitzi per treball en grups, de manera que cadascun sigui responsable de comunicar una part del coneixement, comporta que s'interioritzi molt més la part de la que cada equip ha estat encarregat que no pas la resta. Per aquesta raó, caldrà compensar-ho amb la posterior avaluació de sortida i correcció conjunta.

4.4 Activitats

Tal i com podeu observar a continuació, les diverses activitats han estat agrupades en quatre sessions d'una hora. Cal destacar que el producte final és que els propis alumnes elaborin un vídeo amb tot el que han après per tal de poder compartir aquest coneixement tan important amb la resta de nens i nenes de la ciutat.

SESSIÓ 1	ESPAI: Aula polivalent		
Durada	Organització de l'aula	Metodologia/Atenció a la diversitat	Recursos/Materials
1 hora	<ul style="list-style-type: none"> - Els alumnes estan asseguts al terra, davant de la pantalla. - Es col·loquen per grups de 4 per treballar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Treballa a nivell de classe. - Treball individual. - Treball cooperatiu per grups heterogenis de quatre alumnes. - Treball per parelles. 	<ul style="list-style-type: none"> - 24 fotocòpies de l'avaluació d'entrada. - Projector i ordinador amb Internet. - Material escolar per escriure (llapis, goma...).
Objectius	Explicació de l'activitat		
<ul style="list-style-type: none"> - OA3 - OA4 	<p>Primerament, per tal de contextualitzar la unitat didàctica com cal i donar-li sentit, es recorda la visita de la guàrdia urbana de la setmana anterior i s'explica que aquells dos agents els han demanat un favor. Es concreta que ens han demanat que gravem un vídeo on expliquem els bons hàbits que hauríem d'assolir com a ciclistes per tal de poder augmentar la nostra seguretat. La idea seria justificar que tenen massa feina i poc temps per anar a totes les escoles a explicar-ho ells mateixos i, per tant, que els aniria molt bé tenir un vídeo per tal de poder compartir fàcilment aquest important coneixement amb la resta de centres educatius. (10 minuts)</p> <p>Tot seguit, es justifica que per tal que la mestra pugui saber què els hi ha d'ensenyar i què ja saben (esbrinar els coneixements previs dels alumnes) omplin una avaluació d'entrada (veure annex I), la qual també serà útil al docent per tal de tenir evidències del progrés al final de la UD. (15 minuts)</p> <p>Un cop tothom hagi acabat, es projecta un vídeo d'exemple (veure annex II) on surt un nen explicant la importància de l'educació viària en general. Després, es demanarà que per grups de quatre reflexionin què és l'educació viària i la seva importància, a més de què saben ja sobre el bon ús de les bicicletes. Després d'uns minuts, es posaran les idees en comú i, per tal de tenir guardades les aportacions per una propera sessió, s'apuntaran a un <i>Padlet</i> a la pissarra digital.(20 minuts)</p> <p>Per últim, els demanarem que comentin amb un company quins són els seus hàbits quan van amb bicicleta amb els pares i mares i que reflexionin la raó dels seus comportaments actuals. La sessió acabarà amb una última posada en comú sobre els hàbits que cadascú té. (15 minuts)</p>		

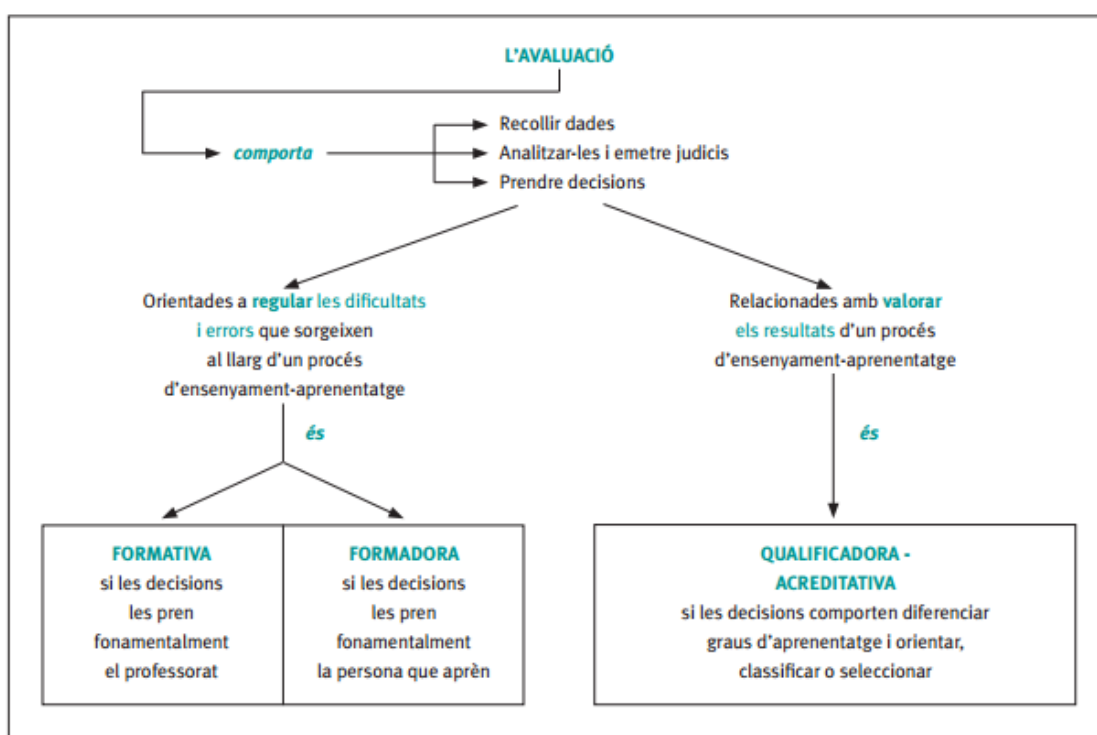
SESSIÓ 2	ESPAI: Aula polivalent i pati		
Durada	Organització de l'aula	Metodologia/Atenció a la diversitat	Recursos/Materials
1 hora	- Els alumnes estan asseguts al terra, davant de la pantalla.	- Treball a nivell de classe.	- Projector i ordinador amb Internet. - Material escolar per escriure (llapis, goma...).
Objectius	Explicació de l'activitat		
- OA1 - OA2 - OA3 - OA4	<p>En primer lloc, es fa un petit recordatori del que es va treballar a la sessió anterior. Per tal de fer-ho, és interessant preguntar als propis alumnes què és el que recorden que vam fer i així reconstruir-ho entre tots plegats. (10 minuts)</p> <p>Un cop acabada aquesta fase, es reproduïx un vídeo de dibuixos molt dinàmic que introdueix tota una sèrie de consells importants a l'hora d'anar en bicicleta (veure annex III). Cal recalcar als alumnes que cal que estiguin molt atents i que intentin recordar allò que se'ls explica per tal de poder aprofitar-ho al seu futur vídeo. Tot seguit, es fa una pluja d'idees per tal de recopilar tot allò que hem après del vídeo i es demana que pensin si caldria aprendre alguna cosa més que no hagi sortit (durant tot aquest procés seria interessant demanar, per exemple al delegat, que faci un recull de les aportacions). En especial, s'espera que proposin els senyals de tràfic i els semàfors i caldria fer una breu explicació d'allò més essencial que cal saber. A banda d'això, la mestra també pot explicar com indicar les maniobres de girar a la dreta, girar a l'esquerra o frenar. Fins i tot, en cas d'anar bé de temps, se'ls podria proposar algun joc al pati per tal de practicar el fet d'indicar les maniobres i així fer una mica més dinàmica la sessió. (30 minuts)</p> <p>Ara que ja representa que els alumnes estan esdevenint força experts en la temàtica, caldria recuperar els hàbits que es van comentar a la sessió anterior i reflexionar plegats sobre si eren correctes o no i per què. (20 minuts)</p>		

SESSIÓ 3	ESPAI: Aula polivalent i pati		
Durada	Organització de l'aula	Metodologia/Atenció a la diversitat	Recursos/Materials
1 hora	<ul style="list-style-type: none"> - Els alumnes estan asseguts al terra, davant de la pantalla. - Es col·loquen per grups de 4 per treballar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Treballa a nivell de classe. - Treball cooperatiu per grups heterogenis de quatre alumnes. - Treball individual. 	<ul style="list-style-type: none"> - 6 fitxes per cadascun dels grups. - 24 coavaluacions. - 24 autoavaluacions. - Projector i ordinador amb Internet. - Material escolar per escriure (llapis, goma...).
Objectius	Explicació de l'activitat		
<ul style="list-style-type: none"> - OA4 - OA5 	<p>Primerament, llegim entre tots el recull de tots els consells i informacions que volem que apareguin al nostre vídeo. (5 minuts).</p> <p>Tot seguit, els expliquem que per tal d'organitzar-nos a l'hora de la gravació, hem pensat que seria convenient dividir la classe per grups de treball d'unes quatre persones. Com que a la classe són 24 alumnes, tindriem sis grups (per tant, seria convenient que la mestra prèviament hagués agrupat els temes del recull en sis categories). Cadascun d'ells tindrà la possibilitat d'escollir quin dels temes vol treballar (importància del casc, carril bici, senyals...). En cas que dos grups vulguin treballar la mateixa temàtica, es decidirà a sorteig. Se'ls deixarà una bona estona per treballar plegats i omplir una fitxa (veure annex IV) on puguin expressar com i què creuen que hauríem d'explicar sobre el tema. (30 minuts)</p> <p>Un cop vagin acabant els grups, hauran d'omplir una petita coavaluació i autoavaluació(veure annex V) per tal de veure si realment s'ha treballat en equip i si cadascú s'ha esforçat al màxim. (5 minuts)</p> <p>Finalment, es posarà en comú el que cada grup ha pensat i es passarà a l'ordinador una versió definitiva del que cadascú dirà i farà. (20 minuts)</p>		

SESSIÓ 4	ESPAI: Pati, aula polivalent i afores de l'escola		
Durada	Organització de l'aula	Metodologia/Atenció a la diversitat	Recursos/Materials
1 hora	<ul style="list-style-type: none"> - Els alumnes estan asseguts al terra, davant de la pantalla. - Es col·loquen per grups de 4 per treballar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Treballa a nivell de classe. - Treball cooperatiu per grups heterogenis de quatre alumnes. - Treball individual. 	<ul style="list-style-type: none"> - Càmera de vídeo. - Senyals i semàfors. - Bicicletes, casc, armilla reflectant, llums... (depenent dels temes que hagin escollit els nens/es) - 24 fotocòpies de l'avaluació de sortida - Material escolar per escriure (llapis, goma...).
Objectius	Explicació de l'activitat		
<ul style="list-style-type: none"> - OA3 - OA4 - OA5 	<p>En primer lloc, recordem el què havíem pactat què faria cada grup. Tot seguit, anem al circuit que prèviament haurà muntat la mestra responsable i mentre un grup de quatre grava la seva seqüència, la resta de la classe pot anar practicant amb les bicicletes tot allò que han après. (45 minuts)</p> <p>Un cop hagin acabat tots els grups, demanarem que tornin a omplir l'avaluació de sortida (veure annex VII) per tal de poder comprovar el seu progrés. (5 minuts)</p> <p>Per acabar, farem una rotllana i reflexionarem sobre què han après (es pot aprofitar el moment per donar també les respostes correctes al qüestionari), què els hi ha agradat més i per què i sobretot, caldrà fer èmfasi en què pensen fer ells a partir d'ara. (10 minuts)</p>		

4.5 Disseny de l'avaluació

D'acord amb Sanmartí (2010:3), “quan es parla d'avaluació sovint es barregen les seves dues finalitats (quadre 1): l'avaluació com a mitjà per regular els aprenentatges, és a dir, per identificar les dificultats i els errors i trobar camins per superar-los (avaluació formativa o formadora) i l'avaluació com a mitjà per comprovar què s'ha après i quantificar o qualificar els resultats d'un procés d'ensenyament-aprenentatge per tal d'orientar l'alumnat en els seus estudis futurs, i al professorat i a les persones que gestionen el sistema educatiu en els canvis a introduir, per acreditar aprenentatges, o per classificar o seleccionar l'alumnat.”

QUADRE 1: LES FINALITATS DE L'AVAUACIÓ

Així doncs, evidentment en el cas d'aquesta unitat didàctica s'ha establert una avaluació del tipus formativa (o formadora), ja que l'entendem com a part del procés d'ensenyament-aprenentatge. Tal i com afirma Sanmartí (2007), hem de tenir present que “l'avaluació és el motor de l'aprenentatge.” La concebem, doncs, com una eina que ens ajuda a detectar els avenços i les dificultats que puguin sorgir en el nostre alumnat, per així poder prendre una decisió sobre els aspectes a millorar.

Tal i com podeu observar a la taula que hi ha a continuació, s'han considerat quatre moments d'avaluació al llarg d'aquesta seqüència didàctica.

Avaluació/eina	Objectiu
Avaluació d'entrada	Identificar i partir dels coneixements previs que tenen els nostres alumnes sobre el tema a tractar.
Coavaluació i autoavaluació del treball en equip	Esbrinar si tots els membres del grup han treballat equitativament.
Vídeo final dels alumnes	Saber si realment han assimilat els coneixements i han estat capaços d'aplicar-los a la pràctica.
Avaluació de sortida	Aconseguir evidències del què han après al llarg de les sessions (progrés), recapitular i sintetitzar els coneixements (amb la correcció).

A la primera sessió es demana als alumnes que omplin una avaluació d'entrada, la qual consisteix en un qüestionari de 10 preguntes (veure annex I). El fet d'esbrinar els coneixements previs dels alumnes ho considerem essencial per tal de poder desenvolupar una acció ajustada a les seves necessitats. A més, també permet fer conscient a l'alumnat de quins són aquells aspectes que encara desconeix i per tant, que caldria aprendre.

En segon lloc, un cop han estat treballant en equips per tal de deixar llest el guió del dia final de la gravació, se'ls demana que omplin una coavaluació i una autoavaluació respecte la capacitat que han mostrat de treballar en equip (veure annex V). D'aquesta manera, els ítems avaluables es basen en comprovar si tots els membres del grup han treballat equitativament, però també en descobrir si han tingut iniciativa per decidir alguns aspectes, alhora que han estat capaços de negociar i cedir en d'altres. S'ha volgut fer èmfasi en aquesta capacitat de treballar en equip ja que es considera que serà una de les fonamentals que hauran de tenir el dia de demà.

A més, mitjançant la gravació dels infants explicant les normes de seguretat de la bicicleta es podrà comprovar si realment han assimilat el contingut tractat, sobretot pel fet que es demana que facin un exemple pràctic de cada norma teòrica que comenten. Així, per tal de facilitar la tasca de la mestra s'ha dissenyat també una graella amb quatre ítems d'acord amb la correcció del contingut, l'exemple proposat i

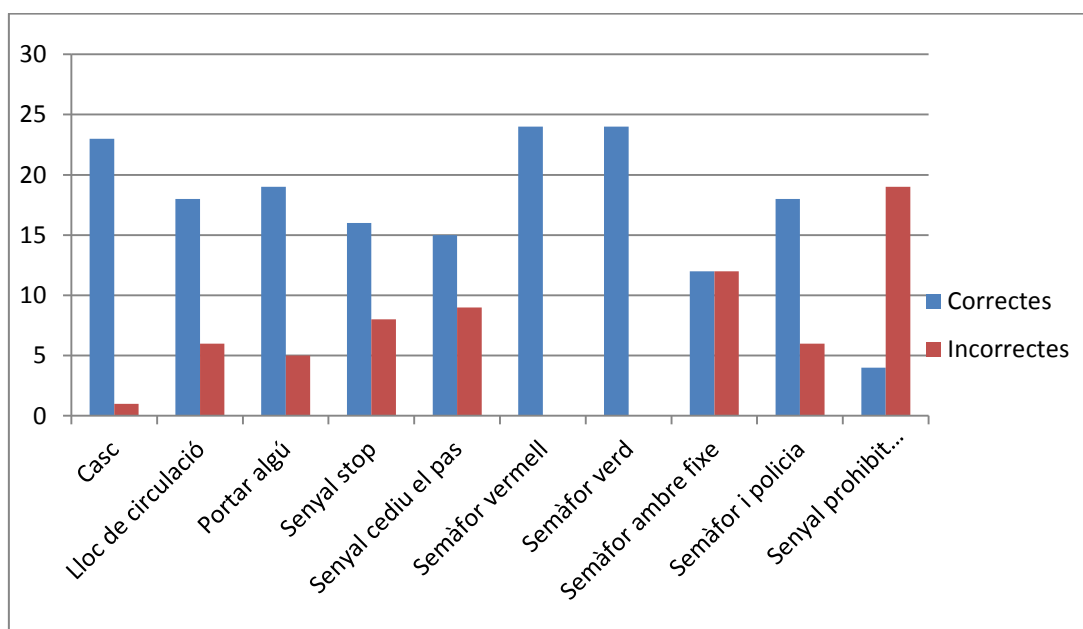
la preparació i posada en escena (veure annex VI). Tanmateix, com que la classe es divideix per grups, de manera que cadascun és encarregat d'explicar únicament una de les normes, no és possible comprovar amb aquest producte final l'aprenentatge real de cada infant.

Per aquest motiu, al final de la última sessió es torna a demanar que omplin una avaluació de sortida (veure annex VII), la qual és exactament el mateix qüestionari que van realitzar el primer dia. D'aquesta manera, sí que podrem constatar el progrés real que ha fet cada discent, a més d'acabar de consolidar els pocs dubtes que encara puguin tenir, mitjançant la correcció que es realitza posteriorment entre tots plegats.

5. Avaluació de l'aplicació de la intervenció

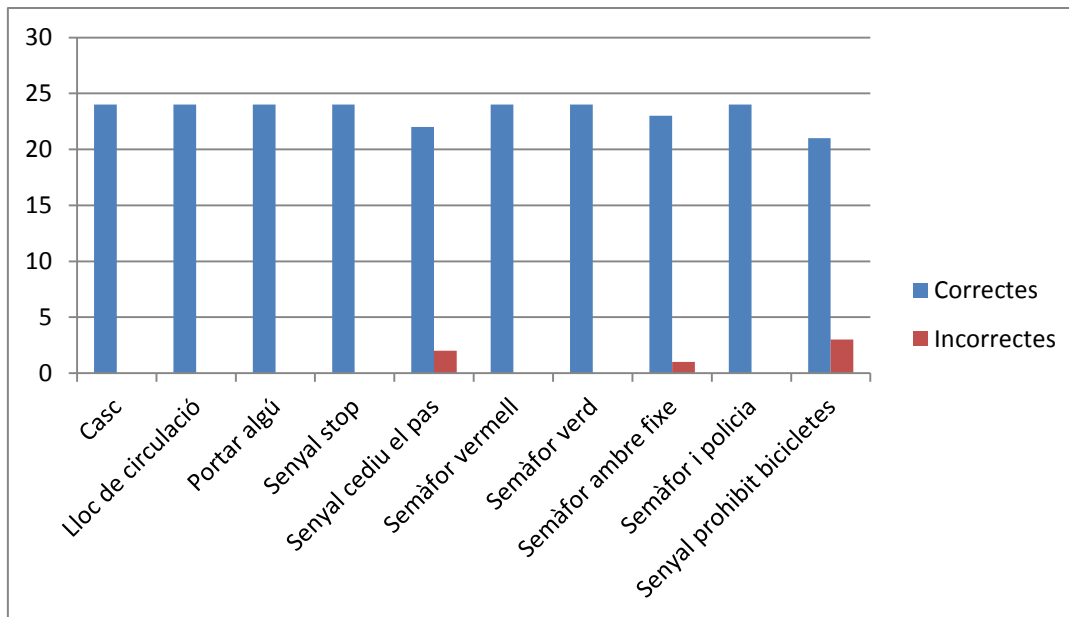
Un cop portada a la pràctica la intervenció, cal reflexionar i analitzar la seva efectivitat. D'una banda, gràcies a les avaluacions d'entrada i de sortida que es van realitzar, podem comprovar quin ha estat el progrés dels discents.

En referència a l'avaluació d'entrada, s'observa que els alumnes no tenien gens clar el significat del senyal de prohibit la circulació de bicicletes ni tampoc gaire clar l'actuació que hem de tenir davant d'un semàfor en ambre fixe. A banda d'aquestes qüestions, també podem identificar dubtes davant els senyals de cedi el pas i de "stop", seguit per l'ordre de prioritat entre un agent de policia i un semàfor, el lloc de circulació i la prohibició de portar algú a la bicicleta.

Gràfic 1. Resultats avaluació d'entrada

Per contra, pel que fa a l'avaluació de sortida, cal destacar que la gran majoria dels alumnes han contestat bé totes les preguntes. Tot i així, podem observar que dos o tres infants no han assimilat correctament el significat del senyal de prohibit la circulació de bicicletes ni el de cedi el pas, a més d'un que no ha recordat la correcta actuació davant un semàfor ambre fixe.

Gràfic 2. Resultats avaluació de sortida

D'altra banda, al portar la unitat didàctica a la pràctica també s'han pogut detectar alguns problemes. En primer lloc, una manca de temps a l'hora de dur a terme la tercera i quarta sessió. A la sessió número tres, en la qual se suposava que els alumnes havien de treballar per grups per anar pensant quina informació donaríem sobre cada temàtica, no ens va donar temps a fer una última posada en comú que finalitzés amb una versió definitiva a l'ordinador. En el cas de la darrera sessió de gravació, únicament vam tenir temps per realitzar l'avaluació de sortida. De totes maneres, el següent dia el mestre es va encarregar de fer una rotllana, corregir l'avaluació i fer una reflexió final.

Una altra de les dificultats que he pogut identificar és la realització del guió. A la planificació de la unitat didàctica es dona per suposat que els alumnes sabran com fer-lo correctament, però la pràctica ha fet palès que caldria incidir-hi prèviament. Per exemple, en un principi vam observar que un dels grups estava estructurant el text del guió com si fos una història. Com que creiem que és molt més pràctic escriure'l com a diàleg (o si més no mitjançant una distribució en diferents paràgrafs), vam fer una pausa i ho vam comunicar a tots.

Per últim, l'Internet no va funcionar durant algunes sessions. Això va provocar que no poguéssim fer servir el programa *Padlet* per fer la pluja d'idees i que tinguéssim problemes a l'hora de veure els vídeos.

6. Conclusions/ Propostes de millora

Tal i com es pot extreure de les dades provinents de les avaluacions d'entrada i de sortida, s'ha demostrat que els alumnes han interioritzat les normes i senyals viàries bàsiques. A més, tenint present la gravació final, es considera que els discents són realment conscients del risc de no actuar segons aquestes normes de l'Educació Viària, ja que també han hagut de justificar les informacions que donaven. Per exemple, en el cas de comunicar la importància de portar casc quan muntem en bicicleta, els alumnes van posar el cas d'una nena que queia sense portar casc i es feia molt de mal al cap.

A més, mitjançant la conversa en parelles i les posteriors posades en comú també creiem que s'han millorat molts els hàbits que aquests infants tenen com a ciclistes. Com ja s'ha anat comentant al llarg del treball, aquest fet és molt important per dues raons: d'una banda perquè evidentment els infants són els nostres futurs ciutadans i de l'altra, ja que encara que actualment no vagin a circular sols, també són ells mateixos els que poden donar exemple als adults.

De totes maneres, també considerem adient comentar algunes propostes de millora pels problemes esmentats a l'apartat anterior. Quant a la manca de temps, cal intentar ser més realistes amb la quantitat de sessions de les que disposem. En aquest cas, convindria o bé reduir activitats o bé intentar augmentar el nombre de sessions. Pel que fa a les dificultats que alguns alumnes van trobar a l'hora de fer el guió, simplement caldria tenir previst una petita explicació prèvia o bé un model que poder ensenyar, per tal que tinguin una idea clara del que esperem d'ells. Per últim, en referència als problemes amb l'Internet, hem de ser previsors i portar tot el material descarregat en un llapis, a més de pensar en un "pla B" per si hem d'utilitzar algun programa informàtic i no funciona. En el cas del *Padlet*, sempre podem fer la pluja d'idees a la pissarra convencional i posteriorment fer una foto per no perdre la informació.

Així doncs, confiem que en general la implementació d'aquesta seqüència didàctica ha estat molt positiva pel fet que hem pogut complir de manera dinàmica i divertida l'objectiu principal: crear la necessitat de respectar les normes i senyals viàries per tal de poder augmentar la seguretat dels alumnes.

7. Consideracions finals

L'elaboració d'aquest treball també ha contribuït molt a la nostra formació acadèmica. El grau d'Educació Primària que actualment estem finalitzant presenta diverses competències específiques, moltes de les quals s'han vist afavorides per aquesta feina. Primerament, cal destacar la competència de dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i d'aprenentatge. Així doncs, el disseny i la posada en marxa d'aquesta unitat didàctica en relació a l'Educació viària m'ha ajudat a acabar de consolidar tot el procés. A més, m'ha permès fer-ho al voltant d'una temàtica per la qual tenim interès i no havíem pas tractat directament en cap assignatura de la carrera.

En segon lloc, la competència de fomentar la lectura i el comentari crític de textos de diversos dominis. Evidentment, per tal de realitzar la part del marc teòric, s'ha hagut de llegir detingudament molta informació –ja sigui provinent d'articles, de llibres o de la xarxa– i adoptar una postura crítica per tal de decidir quina informació incloure al treball.

Per últim, ens agradaria també emfatitzar la competència de ser capaços d'incorporar les tecnologies de la informació i de la comunicació per aprendre, ja que s'ha intentat aprofitar el potencial de les eines tecnològiques. D'una banda mitjançant la realització d'una pluja d'idees amb el programa *Padlet* (ens facilita l'emmagatzematge de la informació) i de l'altra, mitjançant l'establiment d'un vídeo com a producte final de la unitat.

Tanmateix, aquestes tres competències esmentades només són algunes de les moltes que es pretén que assolim en acabar aquest grau. Així doncs, ha estat mitjançant la realització de diverses assignatures que hem aconseguit obtenir-ne un bon grau de totes. Sobretot, hem considerat molt útils les assignatures següents. Del primer curs la matèria de Teories i Pràctiques Contemporànies en Educació, ja que ens ha permès conèixer diferents corrents pedagògiques, referents en el món de l'educació i metodologies de treball, per tal de poder formar-nos una idea del "rumb" que voldrem triar nosaltres com a futurs professionals. De segon l'assignatura d'Aprenentatge de les Matemàtiques i Currículum, perquè ens ha aportat un munt de recursos i ens ha fet entendre el vertader sentit de les matemàtiques que hem de transmetre. En referència

a tercer, no podem oblidar l'impacte que ens va generar l'assignatura de Diferències i Inclusió, ja que gràcies a aquesta última hem interioritzat la importància de la verdadera inclusió a l'aula. I, pel que fa a quart, considerem molt útil l'assignatura de l'Aprenentatge de Llengua Estrangera Mitjançant les TIC, ja que ens ha aportat un munt d'eines tecnològiques que podem utilitzar de cara el futur i ens ha fet perdre aquesta "por" que sovint tenim alguns de nosaltres.

De totes maneres, evidentment una gran part de l'aprenentatge s'ha donat també gràcies a les cinc estades de pràcticum que hem hagut de realitzar durant la nostra carrera. La veritat és que considerem que han estat molt encertades perquè sempre han estat vinculades amb alguna assignatura, de manera que poguéssim aplicar a la pràctica una gran part de la teoria que s'estava cursant.

Així doncs, per acabar simplement vull deixar constància de la meva satisfacció davant d'aquesta carrera i universitat i vull agrair a tots aquells professors, convidats de tertúlies, tutors de pràcticum o a la meva tutora d'aquest Treball de Fi de Grau que hagin fet possible que s'hagi complert el meu somni de ser mestra.

8. Referències bibliogràfiques

Fundacionmapfre. (2007). *La bicicleta y la seguridad vial*. Recuperat el 27 març, 2015, de https://www.fundacionmapfre.org/fundacion/es_es/seguridad-vial/recursos-materiales/jovenes/videos-jovenes/videos-bicicleta-seguridad-vial.jsp

Gencat. (2015). *Baròmetre de la bicicleta 2014*. Recuperat el 29 març, 2015, de http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2015/01/26/12/54/002c66e2-c6b4-4a4f-b1a2-b4d4fafc58b5.pdf

Gencat. (2003). *Dossier tècnic de seguretat viària*. Recuperat el 27 març, 2015, de http://transit.gencat.cat/web/.content/documents/seguretat_viaria/dossiers_tecnics/doss_te_c_11.pdf

Dgt. (2009). *Guía del ciclista*. Recuperat el 29 març, 2015, de http://www.dgt.es/PEVI/documentos/catalogo_recursos/didacticos/did_primaria/guia_ciclista_marcadores.pdf

Escolacanfabra. (2015). *Projecte educatiu*. Recuperat el 11 abril, 2015, de <http://escolacanfabra.cat/lescola/lescola-projecte-educatiu/>

Xtec. (2009). *Currículum Educació Primària*. Recuperat el 13 març, 2015, de http://www.xtec.cat/ceipferraniciua/documents/Curriculum_primaria.pdf

Xtec. (2009). *Competències bàsiques*. Recuperat el 13 març, 2015, de http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/c54ef8e6-58a5-4e21-9987-35144cbb88b9/competencies_pri.pdf

Gencat. (2011). *L'avaluació per a l'aprenentatge*. Recuperat el 2 maig, 2015, de http://www.edubcn.cat/rcs_gene/extra/05_pla_de_formacio/direccions/primaria/bloc2/70_Avaluacio_x_aprenentatge_CEB.pdf

Xtec. (2010). *Avaluar per aprendre*. Recuperat el 2 maig, 2015, de http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/fc53024f-626e-423b-877a-932148c56075/avaluar_per_aprendre.pdf

Annexos

I. Avaluació d'entrada

Nom:

Data:

QÜESTIONARI D'ENTRADA: LA BICICLETA

1. Quan vaig amb bicicleta cal portar el casc?

- a) Sempre.
- b) Mai.
- c) Només si vaig fora de la ciutat.

2. Ara que encara som petits, per on hem de circular?

- a) Sempre per la carretera.
- b) Sempre pel carril bici.
- c) Sempre pel carril bici o si no hi ha, per la vorera.

3. Puc portar a un amic a la meva bicicleta?

- a) Sí, si l'amic és petit i ocupa poc.
- b) Sí, perquè així és més divertit.
- c) No, perquè puc perdre l'equilibri i caure.

4. Què he de fer si anant en bicicleta em trobo un senyal Stop?

- a) Continuar com si res.
- b) Creuar lentament i amb compte per si ve algun vehicle.
- c) Parar totalment, encara que no vingui cap vehicle.

5. Què he de fer si anant en bicicleta em trobo un senyal de cedi el pas?

- a) Continuar com si res.
- b) Creuar lentament i amb compte per si ve algun vehicle.
- c) Parar totalment, encara que no vingui cap vehicle.

6. Què passa si quan vaig en bicicleta em trobo un semàfor en vermell?

- a) Paro i espero fins que es posi verd.
- b) Miro i si no ve cap vehicle, passo amb compte.
- c) Continuo com si res.

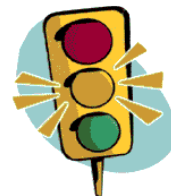
7. Què passa si quan vaig en bicicleta em trobo un semàfor en verd?

- a) Paro.
- b) Miro i si no ve cap vehicle, passo amb compte.
- c) Continuo com si res.

8. Què passa si quan vaig en bicicleta em trobo un semàfor en ambre?

- a) Paro i espero fins que es posi verd.
- b) Miro i si no ve cap vehicle, passo amb compte.
- c) Continuo com si res.

9. Si hi ha un semàfor i també un policia, a qui he de fer cas?

- a) Al semàfor.
- b) Al policia.
- c) A cap.

10. Si veig una senyal com aquesta vol dir que...

- a) Només poden passar les bicicletes.
- b) Les bicicletes tenen prohibit el pas.
- c) Les motos tenen prohibit el pas.

II. Vídeo d'exemple sobre l'educació viària

<https://www.youtube.com/watch?v=HkO3Vro5nzw>

III. Vídeo introductori de les normes bàsiques dels ciclistes

<https://www.youtube.com/watch?v=L1ihHfQQLKM>

IV. Fitxa treball en grup (preparació vídeo)

Membres del grup

- Càmera:
- Actors:

Tema o seqüència del video:

Materials:

Lloc de gravació:

Guió:

V. Coavaluació i autoavaluació del treball en equip

Marca amb una creu la columna corresponent a la nota que creus que mereixen els companys d'equip.

NOM I COGNOMS DE LA PERSONA QUE AVALUA:

Membre del grup 1:	Hauria de millorar	Bé	Molt bé
Ha seguit les normes de treball			
S'ha esforçat i ha col·laborat tota l'estona			
Ha decidit algunes coses			
Ha deixat que la resta també opini			

Membre del grup 2:	Hauria de millorar	Bé	Molt bé
Ha seguit les normes de treball			
S'ha esforçat i ha col·laborat tota l'estona			
Ha decidit algunes coses			
Ha deixat que la resta també opini			

Membre del grup 3:	Hauria de millorar	Bé	Molt bé
Ha seguit les normes de treball			
S'ha esforçat i ha col·laborat tota l'estona			
Ha decidit algunes coses			
Ha deixat que la resta també opini			

Membre del grup 4:	Hauria de millorar	Bé	Molt bé
Ha seguit les normes de treball			
S'ha esforçat i ha col·laborat tota l'estona			
Ha decidit algunes coses			
Ha deixat que la resta també opini			

VI. Graella per avaluar la gravació

	Contingut	Exemple	Preparació	Interpretació	Comentaris
Grup 1					
Grup 2					
Grup 3					
Grup 4					
Grup 5					
Grup 6					

	Membres dels grups
Grup 1	
Grup 2	
Grup 3	
Grup 4	
Grup 5	
Grup 6	

LLEGENDA SÍMBOLS EMPRATS:	
Totalment correcte	
Més o menys correcte	
Incorrecte	

VII. Avaluació de sortida

Nom:

Data:

QÜESTIONARI DE SORTIDA: LA BICICLETA

1. Quan vaig amb bicicleta cal portar el casc?

- d) Sempre.
- e) Mai.
- f) Només si vaig fora de la ciutat.

2. Ara que encara som petits, per on hem de circular?

- d) Sempre per la carretera.
- e) Sempre pel carril bici.
- f) Sempre pel carril bici o si no hi ha, per la vorera.

3. Puc portar a un amic a la meva bicicleta?

- d) Sí, si l'amic és petit i ocupa poc.
- e) Sí, perquè així és més divertit.
- f) No, perquè puc perdre l'equilibri i caure.

4. Què he de fer si anant en bicicleta em trobo un senyal Stop?

- d) Continuar com si res.
- e) Creuar lentament i amb compte per si ve algun vehicle.
- f) Parar totalment, encara que no vingui cap vehicle.

5. Què he de fer si anant en bicicleta em trobo un senyal de cedi el pas?

- d) Continuar com si res.
- e) Creuar lentament i amb compte per si ve algun vehicle.
- f) Parar totalment, encara que no vingui cap vehicle.

6. Què passa si quan vaig en bicicleta em trobo un semàfor en vermell?

- d) Paro i espero fins que es posi verd.
- e) Miro i si no ve cap vehicle, passo amb compte.
- f) Continuo com si res.

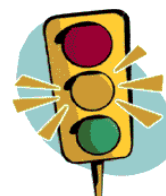
7. Què passa si quan vaig en bicicleta em trobo un semàfor en verd?

- d) Paro.
- e) Miro i si no ve cap vehicle, passo amb compte.
- f) Continuo com si res.

8. Què passa si quan vaig en bicicleta em trobo un semàfor en ambre?

- d) Paro i espero fins que es posi verd.
- e) Miro i si no ve cap vehicle, passo amb compte.
- f) Continuo com si res.

9. Si hi ha un semàfor i també un policia, a qui he de fer cas?

- d) Al semàfor.
- e) Al policia.
- f) A cap.

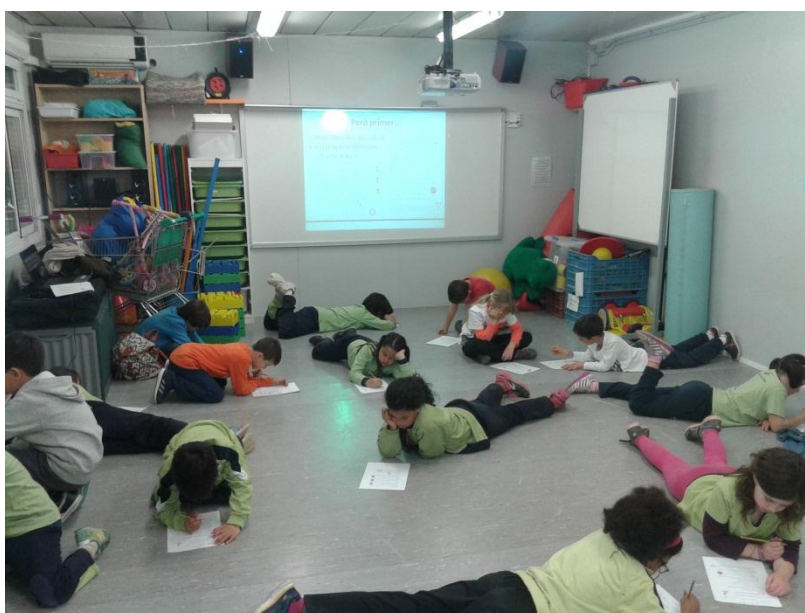
10. Si veig una senyal com aquesta vol dir que...

- d) Només poden passar les bicicletes.
- e) Les bicicletes tenen prohibit el pas.
- f) Les motos tenen prohibit el pas.

VII. Fotos de la unitat didàctica

Sessió 1

Sessió 2

Sessió 3

Sessió 4

El producte final del vídeo el podem visualitzar al següent enllaç:

<https://www.dropbox.com/s/6metnbdmocge09n/Producte%20final%20TFG%20%28v%C3%ADdeo%20normes%20bicicleta%29.mp4?dl=0>

També és possible veure'l al CD que ve com a annex al treball.

IX. Exemples de guions realitzats pels infants

Membres del grup

- Càmera: Pau Rodríguez
- Actors: Gabriel, Nil, Olga.

Tema o seqüència del video:

Carriol Bici

Materials:

Càmera, Bici

Guió:

1ra Cosa: El Gabriel, l'Olga i el Nil diem a la vegada tota som el grup carriol bici i ara us explicarem unes coses del grup carriol bici.

Olga: és important anar pel carriol bici i si no hi ha per la rosera.

Nil: Si anem per la rosera anem lluny dels edificis.

Gabriel: Si anem per la teulada amb un adult.

Pau R: I sobretot no us oblideu dels nostres consells.

Membres del grup

- Càmera: Adam
- Actors: Nil Pau Isaac

Tema o seqüència del video: Indicar manibrer.

Materials: Maner, Carc.

Guió: - Pau: Us explicarem com fer indicar
la manibrer.

- Isaac: Va amb leici i fa
la manibrer.

- Nil: Hem d'indicar amb el braç
quant girem o frenem.

- Adam: Perquè amb molt de compte per
no caure.

- Pau: fa veure que cau.

Membres del grup

- Càmera: ^{Miriam}
- Actors: Paula, Aina, Maria i Marta.

Tema o seqüència del video:

Nit: armilla i llums

Materials:

Bici, Armilla

Guió:

- 1ª Paula: Aquí us parlarem de que cal porta de nit.
- 2ª Aina: És molt important anar amb armilla.
- 3ª Maria: Per que si de nit ~~no~~ porta la calçada i ve un cotxe l'armilla es reflectant i així el cotxe no et pot atropellar.
- 4ª Marta: També es molt important portar les llums perque si no et pot atropellar un cotxe.
- 5ª Aina i Paula: Esperem que us hagi servit els nostres consells!
- 6ª totes: adieu.